

תִּקְוֵנָא תְּשִׁיעָאָהּ. מִתְעָרִי וּמִתְעָרְבִין שְׁעָרֵי דִיקְנָא, עִם
 אֵינּוֹן שְׁעָרֵי דְתַלְיִין בְּשִׁקּוּלָא, (דְתַלְיִין) וְלֹא נִפְקִין
 דָּא מִן דָּא.

תִּקְוֵנָא עֲשִׂירָאָהּ. (מִתְעָרְבִין) נִחְתִּין שְׁעָרֵי תַּחֲוֹת דִיקְנָא.
 וְחַפִּיִין בְּגֵרוֹנָא תַּחֲוֹת דִיקְנָא.

תִּקְוֵנָא חַד סָר. דְלֹא נִפְקִין נִימָא מִן נִימָא, וּמִתְשַׁעְרָן
 בְּשִׁיעוּרָא שְׁלִים.

תִּקְוֵנָא תְּרִיסָר. דְלֹא תַלְיִין שְׁעָרֵי עַל פּוּמָא, וּפּוּמָא
 אֲתַפְּנִי מִכָּל סְטְרוּי. וַיֵּאן שְׁעָרֵי סְחוּר סְחוּר לֵיהּ.

תִּקְוֵנָא תְּלִיסָר. דְתַלְיִין שְׁעָרָן בְּתַחֲוֹת דִיקְנָא, מִכָּאן
 וּמִכָּאן, בִּיקְרָא יָאָה, בִּיקְרָא שְׁפִירָא. מְחַפִּיִין

עַד טְבוּרָא. לֹא אֲתַחֲזִי (ס"א לֵאחֲחֻזָּה) מִכָּל אַנְפֵי תִקְרוּבָא
 דְבוּסְמָא, בַּר אֵינּוֹן תַּפּוּחִין שְׁפִירִין חוּרִין, דְמִפְקִין חִיִּין

לְעֵלְמָא, וּמְחֻזִּין חֲדוּ לְזַעִיר אֲפִין.

בְּתַלְיִסָר תִּקְוֵנִין אֲלִין, נִגְדִין וּנְפְקִין תְּלִיסָר מִבוּעִין
 דְמִשַּׁח רְבוּת, וּנִגְדִין לְכָל אֵינּוֹן דְלִתְתָא.

וּנְהִרִין בְּהֵוּא מִשַּׁח. וּמְשִׁיחִין מֵהֵוּא מִשַּׁח, דְבְּתַלְיִסָר
 תִּקְוֵנִין אֲלִין. בְּתַלְיִסָר תִּקְוֵנִין אֲלִין אֲתַרְשִׁים דִיקְנָא

יִקְרָא, סְתִימָאָה דְכֻלָּא, דְעֵתִיק דְעֵתִיקִין. מִתְרֵי תַפּוּחִין
 שְׁפִירָן דְאַנְפוּי, נְהִרִין אַנְפוּי דְזַעִיר אַנְפִין, וְכָל חִיּוּר

וְשׁוּשָׁן דְאַשְׁתַּכְחָן לְתַתָּא, נְהִרִין וּמִתְלַהֲטִין (ס"א חִיּוּר)

מֵהָהוּא נְהוּרָא דְלְעִילָא. תְּקוּנֵין תְּלִיסֵר אֲלִין, אֲשֶׁתְּכַחוּ
בְּדִיקְנָא, וּבְשְׁלִימוֹת דִּיקְנָא בְּתְקוּנוֹי, אֲתִקְרִי בַר נֶשׁ
נְאֻמָּן. דְּכָל דְּחָמֵי דִיקְנֵיהּ, תְּלִי בֵיהּ מְהֵימְנוּתָא.

תְּאֵנָא בְּצֻנִיעוּתָא דְסַפְרָא, תְּלִיסֵר תְּקוּנֵין אֲלִין דְתִלְיִין
בְּדִיקְנָא יִקְרָא, בְּשִׁבְיעָא (מְנַהוּן) מִשְׁתַּכְּחֵי
בְּעֵלְמָא, וּמִתְפַתְּחֵי בְּתִלְיֵסֵר תְּרַעֵי דְרַחְמֵי. וּמֵאֵן דְּאוּשִׁיט
יְדֵיהּ לְאוּמָא, כְּמֵאֵן דְּאוּמֵי בְּתִלְיֵסֵר תְּקוּנֵי דִיקְנָא. הֵאִי
בְּאַרְיָךְ אֲפִין. בּוֹזְעִיר אֲפִין בְּכַמָּה. אָמַר לְרַבִּי יִצְחָק, קוּם
בְּקִיּוּמְךָ, וְסִלְסַל בְּסִלְסָלָא דְתְקוּנָא דְמִלְכָא (ס"א בְּדִיקְנָא)

קְדִישָׁא הֵיאֵךְ יִתְתְּקֻנוּן.

קָם רַבִּי יִצְחָק, פִּתַּח וְאָמַר, (מִיכָה ז) מִי אֵל כְּמוֹךְ נוֹשֵׂא עוֹן
וְגו', יִשׁוּב יְרַחֲמֵנוּ וְגו', תִּתֵּן אֲמַת לִיעֶקֶב וְגו'.
תְּאֵנָא, תְּלִיסֵר מְכִילִין אֲתַחְזוּן הָכָא, וְכִלְהוּ נְפֻקִין
מִתְלִיסֵר מְבוּעֵין דְמִשַּׁח רַבּוּת דְתִיקוּנֵי (דף קל"א ע"ב) דִּיקְנָא
קְדִישָׁא, עֲתִיקָא דְעֲתִיקִין. טְמִירָא דְטְמִירִין. תְּנָא,
תְּקוּנָא דְדִיקְנָא טְמִיר וְסִתִּים, טְמִיר וְלֹא טְמִיר. סִתִּים
וְלֹא סִתִּים. בְּתְקוּנוֹי יְדִיעַ וְלֹא יְדִיעַ.

תְּקוּנָא קְדָמָא. הָא תְּנִינָן, דְּכָל שְׁעָרָא וְשְׁעָרָא וְכָל
נִימָא וְנִימָא לָא מִתְדַבְּקָא לְחִבְרָתָהּ. וְשְׂאָרוּ

נִימִין דְדִיקְנָא לְאֲתִקְנָא, מִתְקוּנָא דְשְׁעָר רִישָׁא.

הָכָא אֵית לְאֲסִתְפְּלָא, אִי כָּל נִימִין דְשְׁעָר רִישָׁא, וְנִימִין

דְּדִיקְנָא יְקִירָא עֲלָאָה, בְּחַד נִימָא אֲתַכְלְלוּ, (ס"א בְּחַד מִתְקַלָּא
 אֲתַקְלוּ) אֲמַאי אֵלִין אַרִיכִין, וְאֵלִין לָא אַרִיכִין. אֲמַאי (ק"מ)
 נִימִין דְּדִיקְנָא לָא אַרִיכִין כּוּלֵי הַאי, וְקִשְׂיִין. וְאֵלִין
 דְּרִישָׂא לָא קִשְׂיִין, אֶלָּא שְׁעִיעִין.

אֶלָּא, כָּל נִימִין שְׁקִילִין דְּרִישָׂא וְדִיקְנָא. דְּרִישָׂא אַרִיכִין
 עַל כְּתָפִין, לְמִיגַד לְרִישָׂא (ד"א מְרִישָׂא) דְּזַעִיר אֲפִין,
 מִהֵוּא מְשִׁכָּא דְּמוּחָא, לְמוּחָא דִּילֵיהּ. וּבְגִינֵי כֶּךָ לָא הֵוּ
 קִשְׂיִין. וְעַל דָּא אֲתַחְזוּן לְמַהוּי רְכִיכֵי.

תַּאנָּא, מַאי (ע"ח ע"א, ק"מ ע"א, רס"ב ע"א) דְּכְתִיב, (משלי א) חֲכָמוֹת
 בַּחוּץ תִּרְנָה. וּלְבִסוּף כְּתִיב, בְּרַחוּבוֹת תִּתֵּן
 קוּלָּהּ. הַאי קָרָא לָאוּ רִישִׁיהּ סִיפִיהּ, וְלָאוּ סִיפִיהּ רִישִׁיהּ.
 אֶלָּא חֲכָמוֹת בַּחוּץ תִּרְנָה, כִּד נְגִיד מְמוּחָא סְתִימָאָה
 דְּאַרִיךְ אֲפִין, לְמוּחָא דְּזַעִיר אֲפִין, בְּאַיְנוֹן נִימִין. כְּאֵלוּ
 מִתְחַבְּרָאן לְבַר, תִּרִין (בראשית קמ"א ע"ב, ק"מ) מוּחִין, וְאֲתַעְבִּיד
 חַד מוּחָא, בְּגִין דִּילִית קִיּוּמָא לְמוּחָא תַּתָּאָה, אֶלָּא
 בְּקִיּוּמָא דְּמוּחָא עֲלָאָה. וְכִד נְגִיד מֵהַאי לְהַאי, כְּתִיב תִּתֵּן
 קוּלָּהּ חַד.

וּבְגִין דְּנְגִיד מְמוּחָא לְמוּחָא בְּאַיְנוֹן נִימִין (כְּאֵלוּ מִתְחַבְּרָאן לְבַר
 תִּרִין מוּחִין וְאֲתַעְבִּיד חַד מוּחָא בְּאַיְנוֹן נִימִין) אִינּוֹן לָא אֲשַׁתְּכַחוּ
 קִשְׂיִין. מַאי טַעְמָא. מְשׁוּם דְּאִי אֲשַׁתְּכַחוּ קִשְׂיִין, לָא
 נְגִיד חֲכָמָתָא לְמוּחָא בְּהוֹן. בְּגִינֵי כֶּךָ, לִית חֲכָמָתָא נְפָקָא

מִבֵּר נֶשׂ דְּאִיהוּ קְשִׁישָׁא (ס"א קש"א) וּמְאָרִי דְּרוּגְזָא. דְּכְתִיב,
 (קהלת ט) דְּבִרֵי חֲכָמִים בְּנַחַת נְשִׁמְעִים. וּמִהֲכָא אוּלְיִפְנָא,
 מֵאֵן דְּשַׁעְרוּי דְּרִישִׁיה קְשִׁישׁוֹן, לָאוּ חֲכֻמַּתָּא מְתִישְׁבָּא
 עֲמִיהָ.

וְעַל דָּא אֵינּוֹן אֲרִיכִי, לְמִיתִי תוּעֵלְתָּא לְכֻלָּא. מֵאִי
 לְכֻלָּא. לְמִיעֵל עַל חוּטָא דְּשִׁדְרָה, דְּמִתְשַׁקְיִין מִן
 מוּחָא. וּבְגִין דָּא לָא תְּלִי שַׁעְרָא דְּרִישָׁא עַל שַׁעְרָא
 דְּדִיקְנָא. דְּשַׁעְרָא דְּרִישָׁא תְּלִי וְסֻלִיק עַל אוּדְנִין
 לְאַחוּרוּי, וְלָא תְּלִי עַל דִּיקְנָא, מְשׁוּם דְּלָא אֲצִטְרִיף
 לְאַתְעָרְבָא אֵלִין בְּאֵלִין. דְּכֻלְהוּ מִתְפָּרְשׁוֹן בְּאַרְחֵייהוּ.
 תְּאֵנָא, כְּלָהוּ שַׁעְרֵי בֵּין דְּרִישָׁא, בֵּין דְּדִיקְנָא, כְּלָהוּ
 חוּוּרֵי כְּתֻלְגָּא. וְתֵאֵנָא, אֵינְהוּ דְּדִיקְנָא קְשִׁישָׁאִי
 כְּלָהוּ. מֵאִי טַעְמָא. מְשׁוּם דְּאֵינּוֹן תְּקִיפָא דְּתְקִיפִין,
 לְאַחְסִין (נ"א לְאַחְתָּא) אֵינּוֹן י"ג מְכִילָן, מִעֲתִיק דְּעֲתִיקִין.
 וְהֵנִי מְכִילָן מְקַמֵּי אוּדְנֵי שְׂרִיין, וְהֵנִי מְכִילָן סְתִימָן
 אֵינּוֹן. דְּלָא יִתְעָרְבוֹן בְּאַחְרֵינִין. (דְּאַתְחַסִּינוּ לְתַתָּא וְהֵכִי תִנְיָא מְקַמֵּי

אוּדְנֵי שְׂרִיין שַׁעְרֵי מְשׁוּם דְּבִלְחוּדִייהוּ אֵינּוֹן וְלָא אֲתַעְרְבוּ בְּאַחְרֵינִין).

וְאִי תִימָא דְּלִית אַחְרֵינִין כְּוֹוֹתֵייהוּ. לָא. דְּתִנְיָא תְּלִיסַר
 מְכִילָן דְּרַחֲמֵי מִעֲתִיקָא קְדִישָׁא: מִי אֵל כְּמוֹד, חַד.
 נוּשָׂא עֹן, תְּרִי. וְעוּבֵר עַל פְּשַׁע, תְּלַת. לְשִׁאֲרִית
 (ק"מ) נַחֲלָתוּ, אַרְבַּע. לָא הַחֲזִיק לְעַד אַפּוּ, חֲמִשׁ. כִּי חֲפִץ חֲסַד

הוא, שִׁית. יָשׁוּב יִרְחַמְנוּ, שְׁבַעָה. יִכְבוֹשׁ עֲוֹנוֹתֵינוּ,
תִּמְנֶינָא. וְתִשְׁלִיךְ בְּמִצּוּלוֹת יָם כָּל חַטָּאתָם, תִּשְׁעָה. תִּתֵּן
אִמַּת לִיעֶקֶב, עֲשֶׂרֶה. חֶסֶד לְאַבְרָהָם, חַד סָר. אֲשֶׁר
נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבוֹתֵינוּ, תִּירִיסָר. מִיָּמֵי קָדֶם, תִּלְיִסָר. לְקַבִּיל
דָּא, אֵל רַחוּם וְחַנוּן וְגוֹ', אֵינּוֹן לְתַתָּא.

וְאִי תִימָא, מִשֶּׁה אֵיךְ לָא אָמַר אֲלֵין עֲלָאִין. (קל"ח) אָלָא,
מִשֶּׁה לָא אֲצִטְרִיךְ, אָלָא לְאַתָּר דְּדִינָא אֲשִׁתְּכַח,
וּבְאַתָּר דְּדִינָא אֲשִׁתְּכַח, לָא בְּעֵי הָכִי לְמִימָר. וּמִשֶּׁה לָא
אָמַר, אָלָא בְּעִידְנָא דִּישְׂרָאֵל חָאבוּ, וְדִינָא הָוָה תִּלְיִיא,
וּבְגִינֵי כְּךָ לָא אָמַר מִשֶּׁה, אָלָא בְּאַתָּר דְּדִינָא אֲשִׁתְּכַח.
אָבֵל בְּהָאֵי אַתָּר, סְדוּרָא דְשִׁבְחָא דְעֵתִיק יוֹמִין מְסִידָר
נְבִיאָה.

וְאֵינּוֹן תִּלְיִסָר תְּקוּנִין דְּדִיקְנָא עֲלָאָה קְדִישָׁא, טְמִירָא
דְּטְמִירִין, תְּקִיפִין, לְתַבְרָא וּלְאַכְפִּיָּיא כָּל גְּזֵרֵי
דִּינִין. מֵאֵן חָמֵי דִיקְנָא עֲלָאָה קְדִישָׁא, טְמִירָא דְּטְמִירִין
דְּלָא אַכְסִיף (קל"ב) (ס"א אַתְּבַסִּי) מְנִיָּה. וּבְגִין כְּךָ, כָּל שְׁעָרוֹי
קְשִׁישִׁין, וְתִקִּיפִין בְּתַקּוּנוֹי (דף קל"ב ע"ב).

וְאִי תִימָא, אֵי הָכִי הָא שְׁעָרֵי דְלַתָּתָא, אֵינּוֹן אוּכְמֵי,
אִמָּאֵי לָא הָווּ דָּא כְּדָא. דְּתַנְיָא כְּתִיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ה')
קְוֹצוֹתָיו תִּלְתְּלִים שְׁחֹרוֹת כְּעוֹרֵב. וּכְתִיב, (דְּנִיאל ז') וְשַׁעַר
רִישִׁיהָ כְּעֵמֶר נִקָּא. לָא קְשִׁיא, הָא בְּדִיקְנָא עֲלָאָה, הָא

בְּדִיקְנָא תַתָּאָה. וְעַל דָּא, כַּד אַתְיִיהִיבַת אֹרִייתָא
 לְיִשְׂרָאֵל, אַתְיִיהִיבַת בְּאֵשׁ שְׁחֹרָה עַל גְּבִי אֵשׁ לְבָנָה.
 וְעַקְרָא דְמַלְּהָ מְשֻׁם דְּהֵנִי שְׁעָרֵי בְּגִין דְּמִמוּחָא אֲשֶׁתְּכָחוּ
 לְאַתְמִשְׁכָּא לְמוּחָא דְלַתְתָּא וְאִינּוּן לְעֵילָא מִן
 דִּיקְנָא דִּיקְנָא בְּלַחֲדוּדֵי הוּא. וְכָל תְּקוּנוֹי בְּלַחֲדוּדֵיהוּן
 אֲשֶׁתְּכָחוּ. דִּיקְנָא בְּלַחֲדוּדֵי. וְשְׁעָרֵי בְּלַחֲדוּדֵיהוּ.

תְּקוּנָא קַדְמָאָה תְּקוּנָא דְשָׂאֲרֵי מְרִישָׁא דְשְׁעָרֵי דְרִישָׁא.
 וְתַאנָּא, כָּל תְּקוּנֵי דִיקְנָא לָא אֲשֶׁתְּכַח אֱלָא
 (מְחוּמָא דְלִבָּא) מְמוּחָא דְרִישָׁא, (ס"א מִתִּיקוּנֵי דְרִישָׁא) וְהָכָא לָא פְּרִישׁ
 הָכִי, דְהָא לָא הוּי. אֱלָא תְּקוּנָא דָּא, דְנַחֲתִית מִן רִישָׁא
 דְשְׁעָרֵי דְרִישָׁא, הָכִי אֲשֶׁתְּכַח. (חֲסֵר כַּאן)

וּמַהֲאֵי דִיקְנָא אֲשֶׁתְּמוּדַע, כָּל מַה דְהוּי בְּרִישָׁא, דְאֶלְף
 עֲלָמִין דְחַתִּימִין (ס"א אֶלְף עֲלָמִין חַתִּימִין) בְּעֻזְקָא דְדַכְיָא.
 עֻזְקָא, דְכָלִיל כָּל עֻזְקִין.

אוּרְכָא דְכָל שְׁעָרָא, דְנַחֲתִית מִקְמֵי אוּדְנוּי, לָא הוּי
 אֲרִיכָא. וְלָא אַתְדַּבֵּק דָּא בְּדָא, וְלָא (ס"א דְכָלִיל)
 נַחֲתִין. אֵלִין שְׁעָרִין. מִכַּד נַגְדִין אַתְמִשְׁכֹּן (ס"א אֱלָא מִכַּד נַחֲתִין
 אֵלִין, שְׁעָרִין. נַגְדִין וְאַתְמִשְׁכֹּן) וְתַלְיִין.

וְשִׁירוּתָא דְתְּקוּנָא קַדְמָאָה, תְּלַתִין וְחַד קוּצִי, שְׁקִילֹן,
 אַתְמִשְׁכֹּן עַד רִישָׁא דְפּוּמָא. וְתַלַּת מְאָה
 וְתַשְׁעִין נִימִין אֲשֶׁתְּכַחן בְּכָל קוּצָא וְקוּצָא.

תִּלְתִּין וְחַד קוֹצֵי שְׁקִילִין, דְּהוּוּ בְּתַקּוּנָא קְדָמָא
 תְּקִיפִין, לְאַכְפֵּיָא לְתַתָּא, כְּחוּשְׁבָן א"ל. מְהוּ
 א"ל. תְּקִיף יְכוּל. וּבְכָל קוֹצָא וְקוֹצָא, מִתְּפָרְשִׁין תִּלְתִּין
 וְחַד עֲלָמִין, תְּקִיפִין שְׁלִטִין, לְאַתְעֵינָא (ס"א לְאַתְפֹּשֵׁט) (ס"א
 לְאַכְפֵּיָא, וְאַתְפֹּשֵׁט) ל"א בְּהַאי סֵטֶר, וְל"א בְּהַאי סֵטֶר. וְכָל
 עֲלָמָא וְעֲלָמָא מְנִיָּה, מִתְּפָרְשׁ לְאַלְפָּה עֲלָמִין דְּכִסְיִין
 לְעֵדוּנָא רַבָּא. וְכָלֹא סְתִים בְּרִישָׁא דְּדִיקְנָא, דְּכָלִיל
 תְּקִיפָא, וְכָלִילָן בְּהַאי א"ל. וְעַם כָּל דָּא, הֵאֵי א"ל
 אֲתַכְפֵּיָא לְרַחְמֵי, דְּרַחְמֵי דְּעֵתִיק יוּמִין, (אֲתַבְּסִם) וְאַתְפֹּלֵל
 וְאַתְפֹּשֵׁט בֵּיהּ.

אַמַּאי עַד פּוּמָא. מְשׁוּם דְּכְתִיב, (דְּנִיאל ז) דִּינָא יְתִיב
 וְסַפְרִין וְגו'. מַאי דִּינָא יְתִיב. יְתִיב לְאַתְרִיהּ דְּלֹא
 שְׁלֵטָא. הֵדָּא הוּא דְּכְתִיב, (ישעיה ט) פְּלֹא יוֹעֵץ אֵל גְּבוּר.
 אֵל דְּהוּא גְּבוּר, וְאַתְבְּסִם בְּדִיּוּקְנָא (ס"א בְּדִיקְנָא) קְדִישָׁא
 דְּעֵתִיק יוּמִין. וְרִזָּא דְּכְתִיב, מִי אֵל כְּמוֹךָ בְּעֵתִיק יוּמִין
 אֲתַמַּר, בְּתַקּוּנָא קְדָמָא דְּדִיקְנָא קְדִישָׁא עֲלָאָה.
 עֲלָמָא קְדָמָא, דְּנַפְיָק מִתַּקּוּנָא קְדָמָא, שְׁלִיט וְנַחֲת.
 וְסֻלִיק לְאַלְפָּה אֲלָפִין וְרַבּוּא רַבְּבָן מָאֲרִי תְּרִיסִין.
 וּמְנִיָּה מִתְּאַחַדִּין, בְּקִסְטָא בְּעִזְקָא רַבָּא.
 עֲלָמָא תְּנַיִנָא. דְּנַפְיָק מִהַאי תַּקּוּנָא. שְׁלִיט וְנַפְיָק,
 וְנַחֲת וְסֻלִיק, לְשַׁבְּעָה וְחַמְּשִׁין אֲלָפָה דְּרַגִּין,

מֵאֲרֵי דִיבְבָא. וּמִתְאַחַדֵּן מִנִּיהּ, לְאַכְפִּיָּיא בְּקוּדְלָא

בְּחִיּוּרָא. (ס"א בְּחִיּוּרָא)

עֲלָמָא תְּלִיתָאָה. דְּנִפְיָק מִהֲאֵי תְּקוּנָא שְׁלִיט וְנַחֲתִית,

וְסִלְיָק לְצ'וֹ אֲלָפִין מֵאֲרֵי דִילְלָה, וּמִתְאַחַדֵּן

מִנִּיהּ (בְּבוּסִיטָא לְקוּסְטִירָא) (ס"א בְּבוּסִינָא לְקוּסְרָא) (בְּבוּצִינָא קְמוּרָא), וּמִהֲאֵי

תְּקוּנָא, מִתְּכַפֵּיין כְּלָהוּ, וּמִתְּבַסְמֵן בְּמִרְיָא דְדַמְעִין,

דְּמִתְּבַסְמִין בִּימָא רַבָּא.

מֵאֵן חָמֵי תְּקוּנָא דָּא, דְּדִיקְנָא קְדִישָׁא, עֲלָאָה, יְקִירָא,

דְּלָא אַכְסִיף מִנִּיהּ. מֵאֵן חָמֵי טְמִירוּתָא (ס"א יְקִירוּתָא)

דְּקוּצִין דְּשַׁעְרֵי דְּתִלְיִין מִהֲאֵי סְבָא. יְתִיב בְּעִיטְרָא

דְּעִטְרִין, עִטְרִין דְּכָל עִטְרִין. עִטְרִין דְּלָא אֲתַכְלָלוּ

בְּעִטְרִין. עִטְרִין דְּלָא כְּשָׂאָר עִטְרִין. עִטְרִין, דְּעִטְרִין

דְּלִתְתָּא מִתְאַחַדֵּן מִנְהוֹן. וּבְגִין כֶּךָ, הֲנִי תְּקוּנִין, אֵינּוּן

תְּקוּנִין דְּלִתְתָּא מִנְהוֹן מִתְאַחַדֵּין.

תְּקוּנֵי דְּאִתְתְּקוּן, דְּאִצְטְרִיף לְאִתְּבְּרָכָא, מֵאֵן דְּבְעֵי

בְּרָכָה. דְּכָל תְּקוּנִין דְּאִתְתְּקוּן בְּקַבְלֵהוֹן, בְּרָכָאן

מִשְׁתַּכְּחִין (לְקַבְלֵיהוֹן) וְאִתְעַבִּיד מַה דְּאִתְעַבִּיד. כֹּלָּא כְּלִיל

בְּהִנֵּי תְּקוּנִין. כֹּלָּא זְקָפֵן לְקַבְלֵיהּ תְּקוּנִין דְּמִלְכָּא תְּקִיפָא,

עֲתִיקָא, סְתִימָא דְּכֹלָּא. וְכֹלְהוּ אֲתַבְּסְמֵן מִתְּקוּנִין אֲלִין.

(דְּמִלְכָּא עֲתִיקָא)

תְּאֵנָא. אֵי עֲתִיק דְּעֲתִיקִין, קְדִישָׁא דְּקְדִישִׁין, לָא

אֶתְתַּקֵּן בְּאֵלֶיךָ תְּקוּנִי, לֹא אֶשְׁתַּכַּח עֲלַיִךְ וְתַתְּאִיִּן.
 וְכֹלָא הוּי כְּלָא הוּי. וְתַנְיָא, עַד כַּמָּה זְהִירִין אֵלֶיךָ (ס"א אֶתְתַּקֵּן
 בְּאֵלֶיךָ ל"ג) תְּקוּנֵי דְדִיקְנָא. עַד תְּלִיסָר (דְּלִתְתָּא), וְכֹל זְמַנָּא (דף
 קל"ב ע"ב) דְּתִלְיָסָר אֵלֶיךָ מִשְׁתַּכַּחֲתִין, זְהִירִין אֵלֶיךָ דְּלִתְתָּא.
 וְכֹלָא. בְּחוּשְׁבְּנָא דְאֵלֶיךָ תְּלִיסָר, אֶשְׁתַּכַּח דִּיקְנָא דְמִלְכָּא
 עֲתִיקָא יְקִירָא מְכֹלָא. כְּלָא בְּחַד אִיהוּ טְמִירָא וְיְקִירָא.
 וּבְגִין דְאִיהוּ יְקִירָא וְטְמִירָא מְכֹלָא, לֹא אֲדַכְּרָ בֵּיהּ
 בְּאַתְרֵי דְאֹרֵייתָא (ס"א לֹא אֲדַכְּרָ בְּאֹרֵייתָא), וְלֹא
 אֲתַגְּלִיֵּיא. וּמָה דִּיקְנָא אֲתַגְּלִיֵּיא. דִּיקְנָא דְכַהֲנָא רַבָּא
 עֲלָתָהּ. וּמָהֵאֵי דִּיקְנָא, נְחִית לְדִיקְנָא דְכַהֲנָא רַבָּא
 דְּלִתְתָּא. (מֵאֵי דִּיקְנָא דְכַהֲנָא רַבָּא) דִּיקְנָא דְכַהֲנָא רַבָּא בְּתַמְנֵיא
 תְּקוּנִין אֶתְתַּקֵּן. וּבְגִין כֵּן, תַּמְנֵיא תְּקוּנִין לְכַהֲנָא רַבָּא,
 כֵּד מִשְׁחָא נְחִית עַל דְקִנְיָהּ, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב, (תְּהִלִּים קל"ג)
 כֶּשֶׁמֶן הַטּוֹב עַל הָרֹאשׁ יוֹרֵד עַל הַנֶּקֶן וְגוֹ'.
 וּמִנָּא לָן. דְּכְּתִיב, (תְּהִלִּים קל"ג) שֶׁבֶת אַחִים גַּם יַחַד. גַּם
 לְרַבּוֹת כִּהֵן גְּדוֹל דְּלִתְתָּא. דְּכֹל זְמַנָּא דְכַהֲנָא רַבָּא
 דְּלִתְתָּא, מִשְׁמֵשׁ בְּכַהֲנָא רַבָּא, כְּבִיכּוֹל כִּהֵן גְּדוֹל
 דְּלַעִילָא, מִשְׁמֵשׁ בְּכַהֲנָא רַבָּא.
 דָּא תְּקוּנָא חַד, דְּדִיקְנָא דְעֲתִיקָא סְתִימָא דְכֹלָא. אָמַר
 לֵיהּ רַבִּי שְׁמַעוֹן, יָאוּת אַנְתָּ רַבִּי יִצְחָק, לְמַחְמֵי
 בְּיְקִירָא דְתְּקוּנֵי דְדִיקְנָא, וּסְבַר אֲפִי דְעֲתִיק יוֹמִין,

עֲתִיקָא דְעֵתִיקִין. זַפְּאָה חוּלְקָךְ, וְנִפְאָה חוּלְקִי עִמְכוּן
בְּעֶלְמָא דְאַתִּי.

תְּקוּנָא תְּנִינָא. מִתְתַּקֵּן שְׁעָרָא, מִרִּישָׁא דְפּוּמָא, עַד
רִישָׁא אַחֲרָא דְפּוּמָא, בְּתִקּוּנָא שְׁקִיל.

קוּם רַבִּי חֲזַקְיָה, וְקָאִים בְּקִיּוּמְךָ, וְאוּקִיר יְקָרָא דְתִקּוּנָא
דָּא דְדִיקְנָא קְדִישָׁא. קָם רַבִּי חֲזַקְיָה, שְׁאֲרִי וְאָמַר,
(שִׁיר הַשִּׁירִים ז) אֲנִי לְדוּדֵי וְעֲלִי תְשׁוּקְתוֹ מִי גָרַם שְׁאֲנִי לְדוּדֵי.
מִשׁוּם דְעֲלִי תְשׁוּקְתוֹ.

מִסְתַּכַּל הוּינָא, וְאָרו חֲמִית, נְהוּרָא יְקִירָא דְבוּצִינָא
עֲלָאָה, נְהִיר וְסֻלִיק לְתַלְתַּת מָאָה וְחֲמִשָּׁה
וְעֶשְׂרִין עֵיבֵר. וְחַד חֲשׂוּךְ הוּהוּ אַתְסַחֵי בְּהֵוָה נְהוּרָא,
כְּמָן דְאַתְסַחֵי בְּהֵוָה נְהוּרָא עֲמִיקָא, דְמִימוֹי מִתְפַּלְגִין,
וְנְהָרִין, וְנִגְדִין לְכָל עֵיבֵר, מִמָּה דְעֲלוּי. וְסֻלִיק הֵוָה
נְהוּרָא, בְּשַׁפְתָּא דִּימָא עֲלָאָה עֲמִיקָא, דְכָל פְּתַחִין טְבִין
וְיְקִירִין, בְּהֵוָה פְּתַחָא אַתְפַּתְחֵן.

אַנָּא שְׂאִיל מֵהֶם (ס"א מְהוּ), פְּשָׂרָא דְחֲמִית. פְּתַחוּ וְאָמְרוּ,
נוּשָׂא עוֹן חֲמִיתָא. אָמַר, דָּא הוּא תְּקוּנָא תְּנִינָא.

יְתִיב. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הָאִידְנָא אַתְקַשְׁר (ס"א אַתְבָּסֵם)
עֲלְמָא. בְּרִיךְ אַנְתָּ רַבִּי חֲזַקְיָה, לְעֵתִיקָא דְעֵתִיקִין.
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כְּלָהוּ בּוּצִינִין חֲבֵרִין, דְאַתְיִין בְּהֵאִי

עֲזָקָא קְדִישָׁא. אֶסְהַדְנָא עָלַי שְׁמִיָּא עֲלָאִין דְּעֲלָאִין,
 וְאַרְעָא קְדִישָׁא עֲלָאָה דְּעֲלָאָה. דְּאַנָּא חָמֵי הַשְׁתָּא, מַה
 דְּלֹא חָמָא בַּר נָשׁ, מִיּוֹמָא דְּסֻלִּיק מִשָּׁה זְמַנָּא תְּנִינָא
 לְטוֹרָא דְּסִינֵי. דְּאַנָּא חָמִינָא אֲנַפְּאֵי נְהִירִין, כְּנַהוֹרָא
 דְּשִׁמְשָׁא תְּקִיפָא, דְּזִמִּין לְמִיפֵק בְּאַסּוּוֹתָא לְעֲלָמָא.
 דְּכְתִיב, (מלאכי א) וְזָרְחָה לָּכֶם יְרֵאֵי שְׁמֵי שְׁמֶשׁ צְדָקָה
 וּמִרְפָּא בְּכִנְפֵיהָ. וְעוֹד דְּאַנָּא יְדַעְנָא דְּאַנְפְּאֵי נְהִירִין,
 וּמִשָּׁה לֹא יַדַּע וְלֹא אֶסְתְּכַל. הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (שמות לד)
 וּמִשָּׁה לֹא יַדַּע כִּי קָרַן עוֹר פָּנָיו.

וְעוֹד, דְּאַנָּא חָמֵי בְּעֵינֵי, תְּלִיסֵר מְכִילִין גְּלִיפִין קָמָאֵי,
 וְנְהִירִין כְּבוֹצִינִין. וְכַד אֶתְפְּרִישׁ כָּל חַד מְנַיְיָהוּ
 מְפוּמִּיכוֹן, אֶסְתְּלִיק וְאֶתְתְּקוֹן, וְאֶתְעַטֵּר וְאֶתְטַמֵּר
 בְּטְמִירוּתָא דְּתִקּוּנֵי דְּדִיקְנָא, וְכָל אַחֲרָנִין אֶשְׁתְּאַרְן.
 וּבְעוֹד דְּכָל חַד מִתְפַּרֵּשׁ בְּפוּמִּיכוֹן, נְהִיר וְאֶתְעַטֵּר וְיִתִּיב
 כְּמִלְכָּא בְּגוֹ חִילִיָּה. וְכַד אֶסְתֵּיִם לְאַתְפַּרְשָׁא, סֻלִּיק
 וְאֶתְעַטֵּר בְּעַטְרָא קְדִישָׁא, וְאֶתְתְּקוֹן וְאֶתְטַמֵּר, וְיִתִּיב
 בְּתִקּוּנוֹי דְּדִיקְנָא קְדִישָׁא, וְכֵן לְכָל חַד וְחַד. אֲזִדְרִזוּ
 חֲבָרִין קְדִישִׁין, דְּהָא בְּקִיּוּמָא דָּא, לֹא יְהֵא עַד דְּיִיִתִי
 מְלָכָא מְשִׁחָא.

קוּם רַבִּי חֲזַקְיָה תְּנִינָת. וְאוּקִיר תִּיקוּנָא תְּלִיתָאָה,
 דְּדִיקְנָא קְדִישָׁא. תְּנָא, עַד לֹא קָם רַבִּי חֲזַקְיָה,

קָלָא נִפְק וְאָמַר, אֵין מְלָאךְ אַחַד עוֹשֶׂה שְׁתֵּי שְׁלִיחוֹת.
 אַתְרֵגִיש רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, וְדַאי כָּל חַד וְחַד בְּאַתְרֵיהּ.
 וְאָנָּא, וְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִי, וְרַבִּי אַבָּא, אֲשֶׁתְּלִים שְׁלִימַתָּא
 עֲלָאָה.

קוּם רַבִּי חֲזִיָּא. קָם רַבִּי חֲזִיָּא, פָּתַח וְאָמַר, (ירמיה א) וְאוֹמַר
 אֵהָה יְיָ אֱלֹהִים הִנֵּה לָּא יִדְעָתִי דִּבְר פִּי נַעַר אֲנֹכִי.
 וְכִי יִרְמִיָּה לָּא הוּוּ יִדַע לְמַלְלָא, וְהָא כַּמָּה מְלוּלִין נִפְקִי
 מִפּוּמוֹי, עַד לָּא אָמַר דָּא. וְהוּוּ אָמַר מְלָה פְּדִיבָא,
 דְּכִתִּיב הִנֵּה לָּא יִדְעָתִי דִּבְר. אֶלָּא (תַּאנָּא) חַס וְשְׁלוֹם דְּאִיהוּ
 אָמַר עַל דָּא. אֶלָּא הֲכִי תַּאנָּא, מַה בֵּין דְּבוּר לְאַמִּירָה.
 אֲמִירָה הוּוּ דְּלָא בְּעִי לְאַרְמָא קָלָא, (דף קל"ג ע"א) דְּבוּר, בְּעִי
 לְאַרְמָא קָלָא, וְלֹא־כְרוּזָא מְלִין.

דְּכִתִּיב, (שמות ב) וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
 לְאֹמֶר. וְתַאנָּא, כָּל עֲלָמָא שְׁמַעוּ הַהוּוּ דְּבוּר,
 וְכָל עֲלָמָא אֲזַדְעֹזְעוּ. וּבְגִין כֵּךְ פְּתִיב וַיְדַבֵּר, וְלָא פְּתִיב
 וַיֹּאמֶר. אוּף הֲכָא פְּתִיב הִנֵּה לָּא יִדְעָתִי דִּבְר, לְאַכְרוּזָא
 מְלָה וְלֹא־וּכְחָא בְּרוּחַ קְדָשָׁא לְעֲלָמָא.

אִי הֲכִי, הָא פְּתִיב (שמות ו) וַיְדַבֵּר יְיָ אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר. אֶלָּא,
 מֵאן הוּוּ נְבִיאָה עֲלָאָה כְּמֹשֶׁה, דְּלָא זָכָה בַּר נִשְׁ
 כְּוֹתִיָּה. דְּהוּוּ שְׁמַע דְּבוּר בְּהַכְרוּזָה, וְלָא דְּחִיל, וְלָא
 אֲזַדְעֹזְעוּ. וְשָׂאָר נְבִיאִים אֲזַדְעֹזְעוּ, אֲפִילוּ בְּאַמִּירָה,
 וְדְּחִילִין בְּדְּחִילוּ.

וְתֹאנָא, תְּקוּנָא קְדָמָא דְדִיקְנָא, וְתִנְיִנָא לְאַתְבָּא (ס"א
 לְאִיתְאַה) (ס"א לְאַכְפָּא) לְתִלְיַתְאַה. דְכְּתִיב, (איוב לג) הֲנִן

כָּל אֱלֹהִים יַפְעֵל אֵל פְּעֻמִּים שְׁלֹשׁ עִם גְּבֵר. (תְּרִין נוֹסְחִי) וְתֹא
 חֲזִי דְתְרִין תְּקוּנִין קְדָמָאִין לְמִיתִי לְתִלְיַתְאַה הוּוּ דְהוּא
 תְּקוּנָא תִלְיַתְאַה. מְאַמְצְעִיתָא דְתַחְתּוֹת חוּטְמָא, מְתַחְתּוֹת
 תְּרִין נוֹקְבִין. נְפִיק חַד אֲרַחָא, וְשַׁעְרָא אֶפְסִיק

(ס"א אֶתְפֶּסֶק) בְּהוּא אֲרַחָא. אֲמַאי אֶתְפֶּסֶק. מְשׁוּם (דְכְּתִיב וְעוּבֵר
 עַל פֶּשַׁע) דְהַאי אֲוֲרַחָא אֶתְתְּקֵן לְאַעְבְּרָא בִּיהַ. וּבְגִין כֵּן,
 יִתִּיב תַּחְתּוֹת נוֹקְבִי חוּטְמָא הַאי אֲוֲרַחָא. וְשַׁעְרָא לָא
 אֶתְרַבִּי בְּהַאי אֲוֲרַחָא, מְשׁוּם דְכְּתִיב וְעוּבֵר עַל פֶּשַׁע,
 לְמִיּהַב אֶעְבְּרָא עַד (על) פּוּמָא קְדִישָׁא, דְיִימָא סְלַחְתִּי.
 תֹּאנָא, כִּמָּה עֲרַקִּיסָאוֹת מְחַכָּאן לְהוּא פּוּמָא, וְלָא
 אֶתְגְּלִי לְחַד מְנִיּהוּ, דְהַא אֶסְתַּלַּק וְאֶתְעַטֵּר, יְדִיעַ וְלָא
 יְדִיעַ.

תֹּאנָא, בְּצַנִּיעוֹתָא דְסַפְרָא, מְהוּ דְכְּתִיב פֶּשַׁע. זְכוּ
 עוּבֵר, לָא זְכוּ פֶּשַׁע. (מַאי מְשַׁמַּע עוּבֵר עַל פֶּשַׁע, שְׁפַע דְאַקְדִּים

ש' לַפ', לָא זְכוּ עוּמֵד וְלָא עוּבֵר) (הַאי) בּוֹזְעִיר אֶפִּין.

מַאי בֵּין הַאי לְהַאי. בּוֹזְעִיר אֶפִּין, כִּד נְחִית הַהוּא אֲוֲרַחָא
 מְתַחְתּוֹת נוֹקְבִי חוּטְמוֹי, כְּתִיב, (בַּמְדַּבֵּר יב) וַיַּחַר אֶף יִי
 בָּם וַיִּלְךְ. מַאי וַיִּלְךְ. דְנִפְיַק רוּחָא דְרוּגְזָא מְאִינוֹן נוֹקְבִי,
 וּמֵאן דְאַשְׁכַּח קְמִיהַ, אֲזִיל וְלָא אֶשְׁתַּכַּח. הַדָּא הוּא

דְּכָתִיב, (ישעיה מ) כִּי רוּחַ יִי נִשְׁבָּה בּוֹ וְאִינְנוּ (ס"א כִּי רוּחַ עֲבָרָה בּוֹ וְאִינְנוּ). בְּאַרְיֵךְ אֲפִין כְּתִיב, (מיכה ז) וְעוֹבֵר עַל פֶּשַׁע. וְכָתִיב, (איוב לז) וְרוּחַ עֲבָרָה וְתִטְהַרֵם. וְתֵאנָא, הֵכָא כְּתִיב, עוֹבֵר עַל פֶּשַׁע בְּהֵוּא אֲרַחָא. הֵתָם, (שמות יב) וְעֵבֵר יִי לְנִגּוּף אֶת מִצְרַיִם.

זָכָא הוּלָקִיָּה דְמָאן דְזָכִי לְהָאִי. וְדָא הוּא תְקוּנָא תְלִיתָאָה, (דאורְחָא) דְדִיקְנָא יְקִירָא קְדִישָׁא עֲלָאָה עֵתִיקָא דְעֵתִיקִי. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְדָאִי קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא יִסְגִי לְאוֹטְבָא לָךְ, וְיַחְדִּי לְאַגְנָא עֲלָךְ.

וְתֵאנָא, מָאִי דְכָתִיב, (ישעיה סא) שׁוֹשׁ אֲשִׁישׁ בֵּיִי, בְּעֵתִיק וְיוֹמִין אֲתַמַּר. דְּהָא הוּא חֲדוּוֹתָא דְכֻלָּא. תֵּאנָא, בְּשַׁעֲתָא דְאַתְגְּלִי הָאִי אֲוֲרַחָא דְדִיקְנָא דְעֵתִיק יוֹמִין. כְּלָהּ מָאִרִי דְיִבְבָא וְיִלְלָה, וּמְאֲרִיחוֹן דְדִינָא סְתִימִין וְשִׁתִּיקִין, וְלִית דְיִפְתַּח פֶּטְרָא לְאַבְאָשָׁא. מְשׁוּם דְהָאִי אֲוֲרַחָא אֲתַגְּלִיָּא לְתַקְנָא. וּמֵהָאִי, מָאן דְאַחִיד (נ"א דְאַחִית) וְאַזְהַר (מְשׁוּם דְהָאִי אֲוֲרַחָא סִימְנָא לְשִׁתִּיקוּתָא וּמֵהָאִי הוּא מָאן דְאַחֲזִי וְאַזְהַר) לְשִׁתְקָאָה, לְהָאִי אֲוֲרַחָא רְשִׁים, דְהוּא סִימְנָא דְעֵתִיקָא קְדִישָׁא.

תְקוּנָא רְבִיעָאָה, מִתְתַקֵּן שְׁעָרָא (וּנְחִית) תְּחֹת פּוּמָא, מִרִישָׁא חֲדָא לְרִישָׁא חֲדָא. הֲדָא הוּא דְכָתִיב, (מיכה ז) לְשִׁאֲרִית נַחֲלָתוֹ. כְּמָה דְאֵת אָמַר (מלכים ב יט) וְנִשְׂאֵת

תִּפְלָה בְּעַד הַשְּׂאֲרִית הַנִּמְצָאָה. הַנִּמְצָאָה מִמֶּשׁ. שְׂאֲרִית
 דְּכַתִּיב, (צפניה ג) שְׂאֲרִית יִשְׂרָאֵל לֹא יַעֲשׂוּ עוֹלָה.
 תִּקְוֵנָא חֲמִישָׁאָה. נִפְיָק אֹרְחָא אַחְרָא מִתְּחֹת פּוּמָא,
 הֲדָא הוּא דְכַתִּיב, (מִיכָה ז) לֹא הֶחְזִיק לְעַד אִפּוּ.
 קוּם רַבִּי יוֹסִי. קָם רַבִּי יוֹסִי, פִּתַּח וְאָמַר, (תהלים קמד) אֲשֶׁרִי
 הָעָם שָׁכְכָה לּוֹ אֲשֶׁרִי הָעָם שְׂיִי אֱלֹהִיו. אֲשֶׁרִי הָעָם שָׁכְכָה
 לּוֹ. מֵהוּ שָׁכְכָה לּוֹ. כְּמָה דְאֵת אָמַר (אסתר ז) וַחֲמַת הַמֶּלֶךְ
 שָׁכְכָה, שְׂכִיף מְרוּגְזִיָּה.

דְּבַר אַחַר. שְׂכִיף בְּרוּגְזִיָּה, הֲדָא הוּא דְכַתִּיב, (במדבר יא)
 וְאִם כָּכָה אֵת עוֹשֶׂה לִּי הָרִגְנִי נָא הָרוּג. דָּא הוּא
 דִּינָא דְדִינָא. אֲשֶׁרִי הָעָם שְׂיִי אֱלֹהִיו, רַחֲמֵי דְרַחֲמֵי.
 דְּבַר אַחַר, שָׁכְכָה, שְׂמָא דְכִלְיָל כָּל שְׂמָהָן, וְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא מְעַבְר רֹוּגְזִיָּה, וְאִנַּח בֵּיה לְזַעִיר אֲנַפִּין,
 וּמְעַבִּיר עַל כָּל אֵינּוֹן דְּלִבְר.

דְּתַנְיָא, אַרְחָא, עֲלָאָה דְדִיקְנָא קְדִישָׁא, (עלֵאָה עֲתִיקָא דְעֲתִיקָא)
 דְּאִיהוּ גַחֲתִית (בְּדִיקְנִיָּה) תְּחֹת נּוֹקְבֵי דְחוּטְמָא
 דְּעֲתִיקָא. וְהֵא אַרְחָא דְלִתְתָא. שְׂקִילָן אֵינּוֹן בְּכִלָּא. דָּא
 לְעִילָא, וְדָא לִתְתָא. לְעִילָא, עוּבַר עַל פֶּשַׁע. (דף קל"ג ע"ב)
 לִתְתָא, לֹא הֶחְזִיק לְעַד אִפּוּ. וְתַנְיָנּוּ, לֹא הֶחְזִיק: דְּלֹא
 אֵית אַתְר לְמִיתַב. כְּמָה דְלְעִילָא יְהִיב אַתְרָא לְאַעְבְּרָא.
 כִּךְ לִתְתָא, יְהִיב אַתְר לְאַעְבְּרָא.